

Štúdium na vysokej škole z pohľadu
študentov so zdravotným
postihnutím / špecifickými
potrebami

(Mgr. Darina Ondrušová, PhD.)

Cieľ príspevku:

- V nadväznosti na minimálne nároky zadefinované v návrhu vyhlášky prezentovať súčasný stav na slovenských VŠ z pohľadu študentov, ako aj príklady dobrej praxe zo zahraničia

Zdroj dát:

- Analýza dotazníkového prieskumu o dostupnosti podporných služieb z pohľadu študentov so ZP / špecifickými potrebami na slovenských vysokých školách
- Správa o stratégiách, legislatívnom a finančnom zabezpečení vysokoškolského štúdia študentov so zdravotným postihnutím vo vybraných európskych krajinách

v rámci projektu ***Štandardy zabezpečenia podmienok štúdia pre osoby so zdravotným postihnutím na vysokých školách v SR pre roky 2011 - 2013***, financovaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Minimálne nároky, ktorým sa budem venovať:

- Individuálny študijný plán
- Individuálny prístup vysokoškolských pedagógov
- Zabezpečenie študijných materiálov v prístupnej forme
- Nácvik orientácie, samostatného a bezpečného pohybu v priestoroch VŠ
- Vytváranie obrazového záznamu z vyučovania
- Zapisovateľ poznámok
- Účasť na vyučovaní v bezbariérových priestoroch, ubytovanie v bezbariérových priestoroch
- Diétne stravovanie

Individuálny študijný plán

- V zahraničí upravený vnútornými predpismi VŠ
- V SR využíva 13 % respondentov
- Mnohí ho nepotrebujú, niektorí o tejto možnosti nevedeli

Individuálny prístup vysokoškolských pedagógov

- Z pohľadu študentov problematická oblasť
- Zo strany vyučujúcich ide napr. o:
  - Spôsob prednášania zohľadňujúci špecifické potreby študenta so ZP,
  - poskytovanie študijných materiálov v prístupnej forme,
  - nevyhnutné adaptácie pri skúškach.
- Dôležitá rola koordinátora.

Zabezpečenie študijných materiálov v prístupnej forme

- Na UK a TU základnú literatúru spracúvajú podporné centrá
- Väčšina študentov si aspoň časť literatúry musí spracúvať samostatne = časová záťaž a problémy s neupraveným textom
- V Belgicku a Rakúsku spolupráca podporných centier pri zdieľaní databáz

Nácvik orientácie, samostatného a bezpečného pohybu v priestoroch VŠ

- Služba je v súčasnosti zabezpečovaná najmä externe, organizáciou pre ľudí so ZrP
- Na UMB môžu študenti využívať aj asistenciu pri presune na vyučovanie

Vytváranie obrazového záznamu z vyučovania

- Najvyšší počet respondentov so SP v Nitre
- Slovenské VŠ tlmočenie do posunkového jazyka nezabezpečujú, s výnimkou UK
- Švédsko a Belgicko – VŠ službu zabezpečuje, aj financuje
- VB – univerzity službu zabezpečujú
- Rakúsko – situácia sa na rôznych VŠ líši
- Nemecko – služba je financovaná nie vzhľadom na status študenta, ale fakt, že nemecký posunkový jazyk je oficiálny jazyk
- ČR – študentom je tlmočenie poskytované bezplatne

Zapisovateľ poznámok

- Na niektorých maďarských univerzitách tréning pre zapisovateľov, aby napr. nepoužívali vlastné skratky, využíva sa aj pre študentov s poruchami učenia
- V SR služba nie je inštitucionalizovaná, a ani vnímaná ako typ podpornej služby

Účasť na vyučovaní v bezbariérových priestoroch, ubytovanie v bezbariérových priestoroch

- Uchádzači zvažujú prístupnosť prostredia už pri výbere vysokej školy
- Problém financovania

Diétne stravovanie

- Nemá možnosť využívať ani jeden respondent!!!

Najdôležitejšie požiadavky študentov podľa prieskumu

- Zlepšenie prístupu pedagógov
- Zvyšovanie dostupnosti informácií o dianí na fakulte
- Spracovanie študijnej literatúry pre ZrP študentov (viac a rýchlejšie)
- Odporúčania na odstránenie konkrétnych architektonických bariér
- Zabezpečenie tlmočenia do posunkového jazyka na každej prednáške
- Diétne stravovanie

Modely financovania podporných služieb v zahraničí

- VB, ČR, Maďarsko – univerzity každoročne získavajú dotácie podľa počtu študentov so ZP
- Belgicko – dotácia + stimulačný fond (napr. debarierizácia)
- Nemecko a Švédsko – z rozpočtu univerzity (0,3 %)
- Slovinsko a Chorvátsko – podmienky financovania nie sú nastavené

Ďakujem za pozornosť!